

Kapak Fotoğrafı: Craig Manners/ Unsplash

BM ve IMF gibi uluslararası kuruluşlar, “gıda krizinin, 2023’te küresel bir felakete dönüşebileceği uyarısında bulundu. TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Gülsu, 2015’te hedeflerinin hiçbirine ulaşamayan BM’nin, 2015 - 2030 arası için yeni bir kalkınma planı açıkladığına dikkat çekti.

MERVE US / ANKARA

2020 yılında ortaya çıkan ve tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını sonrası, “küresel gıda krizinin” ortaya çıktığı belirtildi. Özellikle geride bıraktığımız 2022’de ise Rusya ve Ukrayna arasında başlayan savaş, tahıl sevkiyatında aksamalara yol açınca Birleşmiş Milletler (BM) ve Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund -IMF) gibi kuruluşlar, “gıda krizinin, 2023’te küresel bir felakete dönüşebileceği” yönünde uyarılarda bulundu. Aslında 2007-2008 yıllarından da bildiğimiz küresel gıda krizi; gıda fiyatlarının çeşitli nedenlere bağlı olarak artması sonucu ortaya çıkıyor. En çok gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkeleri etkileyen gıda krizi, petrol fiyatlarındaki yükselişe bağlı olarak 2023’te de en çok konuşulacak konuların başında geliyor. BM verilerine göre, 15 Kasım 2022 itibariyle sekiz milyarı bulan dünya nüfusunun, 3.1 milyarının sağlıklı gıda ile beslenecek parası yok. Yine Dünya Gıda Örgütü’nün (Food and Agriculture Organization - FAO), 7 Temmuz 2022’de açıkladığı “Açlık Raporu”nda ise, 924 milyon kişi, ciddi bir şekilde gıda güvencesinden yoksun, 828 milyon kişi ise normal doyma sınırının altında yaşadığı vurgulanıyor.

Uzmanlar, aslında bugün ortaya çıkmayan küresel gıda krizine karşı önlem alınması gerektiğini vurguluyor. İktidar yetkilileri, gıda fiyatlarındaki artıştan zincir marketleri sorumlu tutsa da uzmanlar, yanlış tarım politikalarına işaret ediyor. Tarım uzmanı Ali Ekber Yıldırım, gıda fiyatlarındaki artışın tarlada başladığını belirterek, yanlış tarım politikalarının düzeltilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Tüm bu veriler ışığında, söz konusu durumun küresel bir felakete dönüşmesi neyi ifade ediyor? Dünyada uzun süredir “güvenli gıdaya erişim” büyük bir çoğunluğun sorunuyken; BM neden şimdi bu konuyu gündemine aldı? Sorumuzun yanıtını, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Gıda Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Cemil Gülsu’dan almaya çalıştık.

Türkiye’de ne gibi önlemler alınabilir?

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Gülsu, BM’nin 2000’li yılların başında bir kalkınma planı açıkladığını anımsatarak, bunun genel olarak yoksulluk ve çalışma ücreti temelli olduğunu belirtti. Programın içeriğinin, “1 doların altında çalışan kalmasın” şeklinde olduğunu anlatan Gülsu, 2015’e geldiği zaman BM’nin önüne koyduğu hedeflerin hiçbirine ulaşamadığını, açlık ve yoksulluk sayısı yine arttığını bildirdi. BM’nin, 2015 - 2030 arası için tekrar bir kalkınma planı açıkladığına dikkat çeken Gülsu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“BM, yeni kalkınma planına ‘Sürdürülebilirliği’ ve kadın haklarını ekledi. Burada, ‘2 doların altında çalışan kalmasın’ gibi bir hedef getirildi. Ama şimdi bakıyor bu hedefi de yakında tutmayacak. 2030’a az kalınca bu dönemin mottosunu da öyle yaptı. Geçen senenin mottosu da öyleydi aslında; ‘Kimseyi geride bırakma’ idi. Ancak pandemi, üretim, küresel ısınma, iklim değişikliği bu süreçte biraz daha artınca anladığım kadarıyla gıda krizi başlığını öne çıkarmaya çalışıyorlar.”

Gülsu, Türkiye’nin gıda krizine karşı alabileceği önlemlere ilişkin şunları söyledi:

“Yöneticilerde ‘Üretim olmazsa dışardan alırsız’ şeklinde açıklamalar var ama böyle bir gerçeklik yok. Bunu Rusya - Ukrayna Savaşı sürecinde gördük. Ayçiçek yağı, tahıl, buğday gibi ürünler gelmedi. Sorun varsa, parayla da olsa ürün vermiyor kimse. Kendi kendine yetemeyen bir ülke haline geliyoruz. Bu noktada tarımın artırılması, ekilebilir alanların artırılması ve ürünlere destek verilmesi lazım. Yurtdışından alternatif ürün getirmek bir çözüm değil.”

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Cemil Gülsu

5 yıl sonra üretecek kimseyi bulamayacağız!

Önümüzdeki günlerde şeker krizi yaşanabileceği uyarısında bulunan Gülsu, “Hükümet yurtdışından getirecekleri yönünde açıklamalar yapıyor ama yurtdışında da biterse ne yapacaklar?” sorusuyla konunun önemine dikkat çekip sözlerini şöyle sürdürdü:

“Şeker, gıda sektöründe çok ciddi bir hammadde bizim için. Fiyatlar çok arttı şu an. Onun dışında genel beslenme, buğday, ekmek fiyatlarının yine tekrar artacağı görünüyor. Yani un bulamaz hale geldik ki bizim ülkemiz tahıl ambarıydı. Yani hükümetin çiftçi-üreticiye özellikle destek vermesi lazım. Hatta bence, bununla ilgili yeni bir bakanlık kurulmalı. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı buna yetişemiyor. Sadece bu işlerle ilgilenecek, çiftçiyi destekleyecek, üretimi artıracak, insanların kırsalda kalmasını da sağlayacak bir oluşuma ihtiyaç var.”

Kırdan kente göç konusuna da değinen Gülsu, “Normalde kırsal üretip kenti besliyordu. Ama şu an kırsalda kimse kalmadı. Son dönem yapılan çalışmalara göre, kırsal bölgede yaşayanların yaş ortalaması 56 oldu. 5 yıl sonra belki de üretecek kimseyi bulamayacağız. Yani kırsala doğru bir göçün de teşvik edilmesi lazım. İnsanların üretmeye teşvik edilmesi lazım” vurgusuyla sözlerini tamamladı.

Demokrasi için Medya / Medya için Demokrasi bir Avrupa Birliği projesidir.

Bu internet sitesi, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile oluşturulmuştur ve sürdürülmektedir. İçerik tamamıyla Gazeteciler Cemiyeti sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Gazeteciler Cemiyeti Basın Evi, Üsküp Cad. No:35 Çankaya / Ankara

- Gazeteciler Cemiyeti
- 9.Köy
- Press For Freedom / Özgürlük için Basın
- Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu
- AB Başkanlığı
- 24 Saat Gazetesi
- İnsan Hakları ve Bağımsız Medya Projesi